

24 februari 2017 - zaaknummer 2017-001466

M.e.r.-beoordeling versterking primaire waterkering Twentekanaal Zutphen

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

M.e.r.-beoordelingsbesluit van de versterking van de primaire waterkering langs het Twentekanaal bij Zutphen, ingevolge artikel 7.17, eerste lid Wet milieubeheer en artikel 2 Besluit milieueffectrapportage.

Inleiding

Enkele trajecten van de primaire waterkering langs het voorpand van het Twentekanaal ten noorden van Zutphen voldoen in de huidige situatie niet aan de veiligheidsnorm zoals vastgelegd in de Waterwet. Dit is gebleken tijdens de derde landelijke toetsingsronde van de primaire waterkeringen uit 2011, waarna in 2015 aanvullend is onderzocht hoe de nieuwe veiligheidsnormen (per 1 januari 2017) hierop van invloed zijn. Dijken die niet aan de veiligheidsnorm voldoen moeten worden verbeterd. Dit gebeurt onder de vlag van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

De betreffende dijktrajecten liggen in de gemeente Zutphen en de gemeente Lochem en keren hoogwater vanuit het voorpand van het Twentekanaal. De waterkering aan de zuidoever is onderdeel van dijktraject 50-2 (voormalig dijkkringgebied 50, Zutphen) en heeft een veiligheidsnorm van 1/1.000^e per jaar, zijnde de maximale toelaatbare overstromingskans. De waterkering aan de noordoever is onderdeel van dijktraject 51-1 (voormalig dijkkringgebied 51, Gorssel) en heeft een veiligheidsnorm van 1/300^e per jaar. Waterschap Rijn en IJssel is de beheerder van deze primaire waterkeringen en is voornemens deze dijktrajecten te verbeteren waardoor ze weer aan de veiligheidsnorm voldoen.

De totale lengte te verbeteren waterkering bedraagt ca. 1.900m, verdeeld over een viertal trajecten. Het veiligheidsprobleem is in alle gevallen piping; het ondermijnen van een dijk door uitspoeling van gronddeeltjes bij extreem hoge waterstanden op de rivier (door een tekort aan kwelweglengte). Aan de noordoever wordt tussen dijkpaal 51-16 en 51-28 over ca. 1.200m een Verticaal Zanddicht Geotextiel (VZG) in de bodem aangebracht. Deze innovatieve maatregel zorgt ervoor dat geen gronddeeltjes onder de dijk kunnen uitspoelen, waarmee ondermijning van de dijk wordt voorkomen. Op de zuidoever worden tussen dijkpaal 50-145 en 50-147 en tussen dijkpaal 50-148 en 50-149 pipingbermen (grondbermen van klei) aangebracht, waarmee de kwelweglengte wordt vergroot. Tussen dijkpaal 50-158 en 50-161 wordt over ca. 300m het pipingprobleem verholpen door een drainageconstructie aan te brengen in de aanwezige sloot, dan wel de sloot te dempen en de afwatering met een ondergrondse inlaatleiding te regelen. Deze keuze wordt gemaakt in het projectplan in de volgende fase.

Waterschap Rijn en IJssel is initiatiefnemer voor de versterking van de primaire waterkering. Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag voor de m.e.r.-beoordeling.

M.e.r.-beoordelingsplicht

Een milieueffectrapport (MER) is een openbaar document waarin zo objectief mogelijk wordt beschreven welke milieueffecten te verwachten zijn bij een bepaalde activiteit. Het Besluit m.e.r. maakt onderscheid tussen m.e.r.-plichtige activiteiten en m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten. De versterking van een primaire waterkering is volgens het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel D 3.2 van de bijlage) m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring van het projectplan voor de versterking van de primaire waterkering door Gedeputeerde Staten, conform artikel 5.7 van de Waterwet.

Procedure

Op 20 januari 2017 ontvingen wij van het waterschap de aanmeldingsnotitie, zoals bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, voor de m.e.r.-beoordeling: "M.e.r.-beoordeling Dijkverbetering Twentekanaal Zutphen".

Volgens artikel 7.17 Wet milieubeheer dienen wij binnen zes weken na de datum van ontvangst van de aanmeldingsnotitie het besluit, te weten wel of geen noodzaak tot het doorlopen van de m.e.r.-procedure, te nemen. Van dit besluit wordt, conform artikel 7.17 Wet milieubeheer, mededeling gedaan door kennisgeving in de Staatscourant en in het Provinciaal blad (www.overheid.nl).

Beoordeling

Op basis van de ingediende aanmeldingsnotitie hebben wij als bevoegd gezag de m.e.r.-beoordeling uitgevoerd om vast te stellen of voor dit project (versterking primaire waterkering) een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. De m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe: nee, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen door de voorgenomen activiteit. Deze dienen, conform artikel 7.17 Wet milieubeheer, mede te worden beoordeeld op de in bijlage III van de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling aangegeven criteria (omstandigheden).

In onze beoordeling staan de volgende aspecten centraal:

- 1 *Waarover moet een besluit worden genomen?*
- 2 *Onder welke omstandigheden doet de activiteit zich voor?*
- 3 *Leiden deze omstandigheden tot belangrijke nadelige milieugevolgen zodat het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk is?*

- 1 *Waarover dient een besluit te worden genomen?*

De versterking van de primaire waterkering langs de noord- en zuidoever van het voorpand van het Twentekanaal bij Zutphen. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring door Gedeputeerde Staten, van het projectplan Waterwet voor de versterking van de primaire waterkering.

- 2 *Onder welke omstandigheden doet de activiteit zich voor?*

Bij de aanpak van de m.e.r.-beoordeling staat centraal in hoeverre de voorgenomen activiteit leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Hierbij wordt rekening gehouden met de genoemde criteria (omstandigheden) uit bijlage III van de EEG richtlijn milieu-effectbeoordeling:

- A. *de kenmerken van de activiteit.*
- B. *de plaats van de activiteit.*
- C. *de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit.*

- 2A *de kenmerken van de activiteit*

Het betreft een versterking van een primaire waterkering met deels bekende technieken (drainage, grondbermen) en deels een innovatieve techniek (VZG). Het geotextiel is inmiddels al op meerdere locaties in Nederland aangebracht, maar wordt nog wel gezien als innovatieve maatregel. De toepassing in dit project dient dan ook tevens als maakbaarheidsproef voor de doorontwikkeling van deze techniek om piping op een effectieve manier op te lossen ("projectoverstijgende verkenning piping" binnen het HWBP). De betrouwbaarheid is geborgd doordat er streng wordt gemonitord op het aanbrengen en de werking van het geotextiel. Mocht door onvoorziene omstandigheden blijken dat het toch niet naar behoren functioneert, dan kan de veiligheid op dit dijktraject eenvoudig en adequaat worden geborgd met conventionele maatregelen zoals drainage in de aanwezige kwelsloot of met een grondberm.

De totale omvang van de versterking is beperkt en leidt op zichzelf niet tot bijzondere effecten. Het projectplan voor de versterking zal verder ingaan op de methode en het tijdstip van uitvoering en hoe eventuele negatieve milieueffecten tijdens de uitvoering geminimaliseerd of gemitigeerd worden.

2B de plaats van de activiteit

Het grondgebruik voor het noordelijk deel is landbouw met een deel natuurfunctie. Aan de zuidzijde ligt bij Polbeek een bedrijfsterrein. Tussen de bruggen (Eefdesse brug en spoorbrug) is sprake van agrarisch gebruik, hoofdzakelijk grasland. Bij sluis Eefde is naast agrarisch grasland ook bos aanwezig als onderdeel van een landgoed (Den Dam). Het plangebied kent enkele archeologische verwachtingslocaties en meerdere waardevolle cultuurhistorische kenmerken/elementen.

Het plangebied maakt geen onderdeel van Natura 2000-gebied. Aan de westkant van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken. De zoomvegetatie langs de houtwal westelijk van het gemaal bij de Eefse beek (noordzijde) maakt onderdeel uit van het Gelders Natuur Netwerk (GNN). De andere trajecten liggen buiten het GNN. Direct grenzend aan deelgebied sluis Eefde (zuidzijde) bevinden zich twee bossen die onderdeel zijn van het GNN.

Op het gebied van Flora en fauna zijn in het plangebied verschillende licht beschermde soorten, maar ook enkele zwaarder beschermde soorten aanwezig. Bij het gemaal Oude Eefsebeek aan de noordzijde is een buizerdnest gesignaleerd, de buizerd is een vogelsoort die het gehele jaar door is beschermd. Ook komen in het projectgebied vleermuizen voor. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld, waarmee de invulling van de zorgplicht is gewaarborgd.

2C de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit

In de aanmeldingsnotitie zijn, o.b.v. de beschrijving en analyse van de activiteit (versterking primaire waterkering) en de plaats, vervolgens de mogelijke gevolgen ervan op diverse aspecten beoordeeld.

Aangezien het grootste deel van versterkingsmaatregelen ondergronds of op de slootbodem plaatsvindt, verandert er in het bestaande landschap ter plaatse weinig tot niets. Ook de twee aan te brengen pipingbermen kunnen goed worden ingepast doordat zij worden ingesloten door de reeds aanwezige grondlichamen van de Eefdessebrug en de spoorbrug en het bedrijventerrein ter plaatse.

Voor mogelijke effecten op cultuurhistorische elementen geldt dat deze niet worden aangetast en er dus geen belangrijk nadelig effect is. De archeologische waarden zijn goed in beeld gebracht en gezien de kleine verstoringsgebieden in een grotendeels verstoorde bodem, is ook hier geen sprake van belangrijk nadelige effecten.

Er is geen sprake van negatieve effecten (zowel tijdelijk als permanent) op Natura-2000 gebied in de nabijheid van het plangebied. Ook is er geen sprake van verstoring door geluid, trillingen, of licht en de stikstofdepositie als gevolg van de werkzaamheden blijft onder de drempelwaarden. Er is geen aantasting van het GNN door de werkzaamheden.

Wat betreft beschermde flora en fauna-soorten zal worden gewerkt conform een ecologisch werkprotocol, waarin rekening wordt gehouden met o.a. broedseizoenen, werktijden enz. Bij het buizerdnest bij gemaal Oude Eefsebeek worden tijdens het broedseizoen binnen een straal van 75m geen werkzaamheden uitgevoerd. Er worden geen bomen gekapt waardoor er ook geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten zijn.

Bij de kruising van de aanwezige gastransportleidingen blijft de gronddekking gewaarborgd en heeft afstemming plaatsgevonden met Gasunie. Voor niet-gesprongen explosieven geldt dat voor verdachte

locaties nader onderzoek zal worden verricht voorafgaand aan de graafwerkzaamheden. Er zijn rond externe veiligheid kortom geen negatieve effecten te verwachten.

Tot slot zijn er ten gevolge van de versterking van de primaire waterkering geen noemenswaardige (permanente) effecten te verwachten voor bodem, water, luchtkwaliteit, geluids- en lichthinder. Er is ook ingegaan op mogelijke cumulatie (met o.a. baggerwerkzaamheden op het Twentekanaal). Dit leidt niet tot wezenlijke andere conclusies.

3 Leiden deze omstandigheden tot belangrijke nadelige milieugevolgen zodat het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk is?

Wij concluderen, mede op basis van en in aansluiting op de aanmeldingsnotitie, dat er geen omstandigheden zijn die leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen die het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

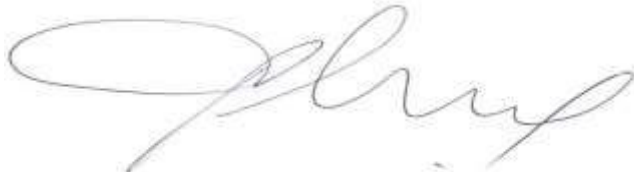
Besluit

Wij beslissen, dat er voor de voorgenomen versterking van de primaire waterkering langs het Twentekanaal bij Zutphen geen noodzaak is om de m.e.r.-procedure te doorlopen.

Rechtsbescherming

Dit m.e.r.-beoordelingsbesluit is een voorbereidingsbeslissing in de zin van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen geen zelfstandig bezwaar en beroep mogelijk is, tenzij een belanghebbende door dit besluit rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen. Eventuele bezwaren tegen dit besluit kunnen via een zienswijze kenbaar worden gemaakt in het kader van de procedure voor de totstandkoming van het projectplan Waterwet.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

A.J.A. Elemans